

tasarım+kuram'ın Doğuşu Üzerine...

Yirmibirinci yüzyıla girerken gelişmenin önkoşulu olarak benimsenen olgu, “Bilgi Toplumu” olabilmektir. Gelişme sürecinde bilimsel çabalarla “doğru”ya ulaşmak ne ölçüde önemliyse, sanatsal uğraşla “güzel”i yakalamak da aynı ölçüde önemlidir. Doğruya ve güzele ulaşmak, zekâ, akıl, düşünce ve yetenek gerektirdiğinden, aydın insana hastır. Bu nedendir ki üniversitelerin, yalnız belli branşlarda öğretim sürdürmekten öte, düşünce üretebilen, bilgi ve yeteneklerini topluma aktarabilen aydın insan yetiştirme görevi vardır.

Böylesine bir eğitim süreci, belli programlar içinde uygulanan kuramsal bilgiler, uygulamalar ve atölye çalışmalarıyla yetinmemeyi; ayrıca özgür tartışma ortamları yaratılarak, özgün araştırma, inceleme ve yarışma olanakları verilerek sürdürülmesi gereken bilimsel ve sanatsal etkinlikleri içeren yaygın eğitimi teşvik etmeyi amaç edinmelidir.

Kurumumuz, kuruluşunda Sanayi-i Nefise Mektebi (1883), Cumhuriyet'in kuruluşundan hemen sonra ise Güzel Sanatlar Akademisi (1928) ünvanıyla 1983 yılına kadar “Güzel Sanatlar” alanında eğitim veren tek ihtisas kurumu iken bu tarihten sonra Fen-Edebiyat Fakültesi, Konservatuvar ve Meslek Yüksek Okulu'nun eklenmesiyle “Mimar Sinan Üniversitesi” adını aldı. Yine de hâlâ sanat ağırlıklı eğitim sürdüren bir ihtisas üniversitesi kimliğini korumaktadır. Buna rağmen bazı gazetelere de yansıyan ve YÖK üyesi bir metalürji profesörünün açıklamalarına göre yalnızca öğrenci ve yayın sayısı esas alınarak yapılmış olan değerlendirmedeki sıralamada, kurumumuza haketmediği ölçüde gerilerde yer verilmiş olması düşündürücüdür. Bu değerlendirmelerde Türkiye'nin ilk ve tek Resim ve Heykel Müzesi'ni kurabilen, Türkiye'nin ilk ve 1946 yılına kadar tek mimarlık eğitimini veren, güzel sanatların tüm branşlarının eğitimini ilk defa başlatan, Türkiye'de sinema-TV eğitimini ilk defa başlatan, İstanbul Devlet Konservatuvarı'nın katılımı ile daha da zenginleşen ve kendi alanında hâlâ rakipsiz olan kurumumuza haksızlık edildiği ortadadır. Ancak bu sıralamada kurumumuza gerilerde yer verilmesinde etken olan “yayın azlığı” gerekçesi de, kaçamayacağımız temel sorunlarımızdan biridir. Öğretim elemanlarımızın olanaksızlıklar yüzünden Üniversitemiz dışında yaptıkları yayınlar oldukça kabarık olmasına rağmen kurum içindeki yayın faaliyetlerimizin gereken düzeyin oldukça altında kaldığı gerçeğini de reddetmek olanaksızdır.

Üniversitemiz'in ağırlıklı olarak sanatsal alanda olmak üzere, tüm eğitim faaliyetleri içindeki süreçlerin, ürünlerin gösterildiği, bilimsel tartışma ve tanıtım etkinliklerinin anlatıldığı, tanıtıldığı iletişim olanaklarına kavuşmaya ihtiyacı vardır. Bu iletişim olanakları içinde en önemlilerinden biri de süreli yayınlardır. Tasarımcının ve sanatçının önde gelen hedefi eser niteliğinde Tasarım ve Sanat ürünü ortaya çıkarabilmektir. Öğrencisinden, öğretim

elemanlarından, serbest çalışanlarına kadar kurumumuzun yetiştirdiği ya da yetiştirmekte olduğu Tasarımcılar, Sanatçılar övünebileceğimiz düzeyde çok sayıda eser vermiş ve vermektelerdir. Bu eserlerin anlatılması, tanıtılması, tasarım ve sanat ortamının canlı tutulması örgün eğitimin yanısıra yaygın eğitimin de güçlenmesini sağlayacaktır.

Fakültemiz Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama, İç Mimarlık ve Endüstri Ürünleri Tasarımı olmak üzere şimdilik dört bölümden oluşmaktadır. Yakın bir gelecekte peysaj Mimarlığı ve benzer bölümlerin eklenmesiyle bu sayı artabilir. Branşlaşma kuşkusuz gelişmenin ön koşuludur. Buna karşılık branşlaşmayla birimlerin birbiriyle ilişkilerinin kopmaması için birlikteliğin kurulması çabaları gözardı edilmemelidir. Bu birliktelikler tasarıma, bilime ve sanata yönelik çalışmalarla, süreli yayınların birlikte yaşatılmasıyla, yayın organlarında fikirlerin özgürce ifade edilmesiyle pekiştirilebilir.

Fakültemizde çıkarmaya başladığımız tasarım+kuram dergimizin aslında Üniversitemiz'in bir süreli yayın organına kavuşmasından sonra gündeme getirilmesinin daha doğru olacağı düşünülebilir. Ama tüm üniversite birimlerinin kendini ifade edebileceği böylesine bir yayın organının gerek mekânsal, gerek teknik donanımsal, gerekse yayın kurulu ve kadro sorunlarının kısa sürede üstesinden gelinemeyeceği de ortadadır. İşte bu nedenle daha sınırlı kapsamdaki fakülte yayınlarına öncelik verilerek, üniversite dergisinin de bu deneyim ve birikimin desteğiyle yaşama geçirilmesinin daha doğru olacağı inancıyla, işe başlamaya karar verdik.

Yoğun çabalarla doğuşunu gerçekleştirdiğimiz tasarım+kuram dergisinin yaşamı, onu iyi besleyerek, koruyarak ve emek vererek sağlanabilir, süreklilik kazandırılabilir. Gençlerin bugüne kadarki yoğun çabaları bu işin başarılabilirliğinin göstergesidir.

tasarım+kuram'a ve ona emek verenlere başarılar diliyorum.

Prof. Dr. Cengiz ERUZUN
Mimarlık Fakültesi Dekanı